

JEF GEYS**Je ziet niet wat je denkt te zien****02.02.2024 – 19.05.2024****WIELS, Brussel**

Van 2 februari tot 19 mei 2024 presenteert WIELS in Brussel een ambitieuze grootschalige overzichtstentoonstelling van het werk van Jef Geys (1934-2018), getiteld 'Je ziet niet wat je denkt te zien'. Met deze presentatie van meer dan 200 objecten en documenten, vergezeld van de eerste overzichtspublicatie van het werk van de kunstenaar, wil WIELS bijdragen aan het kunsthistorisch onderzoek naar Jef Geys, en aan het begrip en de waardering van de kunstenaar en zijn veelzijdige praktijk voor een lokaal en internationaal publiek.

“Weerbarstig, en niet in de klassieke kunsthistorische categorieën onder te brengen.” Dat is hoe het werk van Jef Geys veelal door kunstcritici wordt omschreven. Want hoewel Geys bekendstaat om zijn ondermijnende en kritische houding tegenover de kunstwereld laat deze ambitieuze overzichtstentoonstelling zien dat zijn werk naast geëngageerd en maatschappijkritisch ook grappig en zintuiglijk is.

“Is wat men ziet wel wat men denkt te zien? En waarom kan men zo weinig doen met wat men ziet?”, schrijft Geys in 1991. Hoe we naar dingen kijken en hoe we ze zien wordt beïnvloed door aannames, overtuigingen en gewoonten, die op hun beurt dan weer bepaald worden door onderwijs, massamedia en reclame. Geys, die altijd kritisch staat tegenover beelden en taal, wil “het verborgene, wat men denkt te zien” blootleggen en persoonlijke, sceptische en zelfreflexieve waarneming aanmoedigen. Dat doel neemt WIELS als uitgangspunt om zijn uiteenlopende werk samen te brengen en aan te vullen met materialen en documentatie uit het archief van de kunstenaar.

Vanaf de vroege jaren '0 documenteert Jef Geys de titels van alles wat hij als zijn artistieke praktijk beschouwt in een befaamd, persoonlijk archief. De werklijst, die uit 844 nummers bestaat, begint met foto's en tekeningen uit Geys' schooltijd bij de Broeders van Liefde. Daarna volgen uiteenlopende creatieve projecten die de zes decennia van zijn kunstpraktijk omvatten. Avant-gardistische tekeningen en schilderijen, gelakte poppen, sensuele fruitreliëfs, performances en acties, conceptuele fotografie, 'open' intertekstuele teksten en instructieve films komen aan bod. Maar ook zijn observaties van een beginnend wielrenner, lijsten van vrouwenvragen, botanische studies van planten voor zelfmedicatie, nieuwe lesmethoden voor de klas en buurtcomités voor directe democratie in de Kempen halen de lijst. Zo toont Geys' werklijst duidelijk zijn veelzijdigheid en brede interesses als kunstenaar, en als voorloper van de interdisciplinaire praktijk door het integreren

van disciplines als biologie, architectuur, sociologie en antropologie binnen beeldende kunst.

“Voor mij is de hoofdzaak zo duidelijk mogelijk mijn problemen uit te drukken, in een vorm en op een wijze die voor de hand ligt, of het nu een object, project of een schilderij is, daar komt het niet op aan. Ik probeer daar voor mijn eigen zicht op te krijgen en soms om daar zicht op te krijgen moet ik iets maken, en soms moet ik dat neerschrijven en soms moet ik daarvoor het museum opblazen. Om daar zicht op te krijgen voor mezelf, dat is zelfstudie waarmee ik bezig ben.”

— Jef Geys

Geys' werk kan worden gezien als een levenslang leerproces. Tussen nummer 1 en nummer 844 vervolledigt hij telkens zijn kennis en zoekt hij antwoorden op vragen en problemen waarmee hij en zijn generatie worstelt. Daarin betreft hij bovendien zeer uiteenlopende groepen mensen—leerlingen, dorpsgenoten, museumbezoekers, familieleden, tooghangers—binnen, maar ook vooral buiten, de traditionele, academische en museale kunstomgevingen.

Curatoren: Dirk Snauwaert & Charlotte Friling

Geassisteerd door Liska Brams, Oriana Lemmens & Kaat Obbels

In nauwe samenwerking met het Jef Geys Nalatenschap/Kazini

ONDERZOEK & STUDIE

De wereldwijd gerenommeerde Belgische kunstenaars Marcel Broodthaers, Panamarenko en Jef Geys worden vaak genoemd als dé toonaangevende Belgische kunstenaars van hun generatie. Van hen werd enkel het werk van Geys nog niet goed bestudeerd, ondanks drie grote internationale tentoonstellingen tijdens zijn leven (2005-2007-2009) en twee postume internationale tentoonstellingen (Bergen, Bern).

Het werk van Geys inspireert velen door zijn bewuste perifere bestaan in het dorp Balen in plaats van in een trendsettende metropool. Dit aspect van Geys' 'landelijke' en kritische houding en werk spreekt zowel de publieke opinie als kenners aan sinds de jaren 1960. Geys had een grote afkeer van de retrospectieve als kunsthistorische, institutioneel vorm en hij weigerde zich te onderwerpen aan academische tijdslijnen en stilistische categorisering. Zijn beruchte voorstel, *'Het opblazen van het museum'*, was zijn reactie in 1970 op een uitnodiging voor een eerste overzichtstentoonstelling in het KMSKA. Het is een doorslaggevend argument van Geys, en van veel kunstenaars sinds Dada, om te breken met het instituut 'kunst' en diens behoefte aan historisering. Geys probeerde ook de grenzen tussen disciplines en hiërarchieën in kunst en maatschappij op te heffen. Hij rekte het idee en de definitie van wat een kunstwerk kon zijn op en herdefinieerde het kunstenaarschap niet als een carrière of een vaardigheid, maar als een manier van leven, een praktijk, een 'levensproject'.

Een overzicht van Geys' werk staat daarom dichterbij het in kaart brengen van een continent dan bij het classificeren en selecteren binnen een klassiek oeuvre. Geys verkende en betrad ook een aantal omgevingen die niet met de klassieke kunstinstellingen worden geassocieerd, onder meer de school, cafés, het stakingscomité en buurtcomités, het Kempens Informatieblad en zijn eigen archief. Hij doet dit vanuit een persoonlijke, eigenzinnige, rebelse en onconventionele houding die onvermoeibaar een zoekende, experimentele praktijk als basis heeft.

Dit grote overzicht, dat meer dan 200 werken samenbrengt, wenst broodnodige informatie te verstrekken en een beter inzicht te bieden in het werk van Geys.

DE PUBLICATIE

De tentoonstelling in

WIELS gaat hand in hand met **de eerste overzichtspublicatie** van Jef Geys' werk. Deze monografie, getiteld *Catalogue Raisonné*, is ontstaan onder redactie van Charlotte Friling, in samenwerking met Oriana Lemmens en Kaat Obbels, met uitgeverij MER Borgerhoff & Lamberigts, en vormgegeven door Joris Kritis. De titel is ontleend aan een project voor een overzichtspublicatie dat aangetroffen werd in Geys' archief, gestructureerd zoals de 844 nummers en titels in zijn beroemde 'werklíjst'. Geys gebruikte deze lijst als een manier om zijn praktijk, productie en autobiografie met elkaar te verweven. Zijn *Catalogue Raisonné* is zowel een persoonlijke, geheugensteunende, cumulatieve lijst als een alternatief voor de standaard academische 'catalogue raisonné'. Naast deze lijst liet Geys veel aanwijzingen en uitleg achter over zijn praktijk in edities van zijn Kempens Informatieblad, op zijn blog en in publicaties. WIELS brengt al deze geschreven aspecten samen, aangevuld met de resultaten van nieuw onderzoek in de archieven van de kunstenaar, een groot aantal van Geys' oorspronkelijke teksten en honderden illustraties van belangrijke ongepubliceerde werken en documenten.

Door toegang tot het archief van de kunstenaar, nauwe samenwerking met zijn nalatenschap en een twee jaar durend diepgaand kunsthistorisch onderzoek, biedt deze publicatie een zeldzame kans om de hele carrière van Jef Geys en zijn opmerkelijke, veelzijdige praktijk te ontdekken, te begrijpen en te bestuderen.

DE PUBLICATIE

368 pagina's (teksten en illustraties), 112 pagina's (beelden)

Vierkleurendruk, A4, hardcover

Verschijningsdatum: juni 2024, een voorpublicatie voor pers is beschikbaar op aanvraag

In het Engels met originele teksten in het Nederlands

Onder redactie van: Charlotte Friling, bijgestaan door Oriana Lemmens & Kaat Obbels

Uitgegeven door: MER en Borgerhoff & Lamberigts

Grafisch ontwerp: Joris Kritis

PARTNERS

Met de gulle ondersteuning van:

Exhibition Circle Jef Geys

Publication Circle Jef Geys

Fondation Willame Stichting

Galerie Greta Meert

Galerie Jamar

In samenwerking met: Air de Paris, Maxwell Graham Gallery, Galerie Max Mayer, Micheline Szwajcer

Onder auspiciën van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU in 2024

BIOGRAFIËN

'Geboren te Leopoldsburg, woont te Balen.' Zo stelde **Jef Geys** (1934-2018) zich in catalogi graag voor. Na een "mislukte carrière in het leger" en een opleiding Publiciteit aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen werd hij leraar 'Positieve Esthetica' in de Rijksmiddenschool in Balen. Lesgeven, bijleren, emancipatie en zelfrealisatie waren belangrijke thema's binnen zijn kunstpraktijk en de generatie van 'contestatie'. Van de late jaren '50 tot 2018 werkte hij mee aan een artistieke omwenteling, van amateuristische of dilettantische technische uitvoeringen tot een 'onpersoonlijk' of 'afwezig' auteurschap in tegenstelling tot de subjectiviteit en spontaniteit van voorgaande generaties. Door herhaling en seriematigheid van multiples, ontworpen hij de notie van het 'origineel' en zette hij netwerken en samenwerkingen op om de culturele beïnvloeding en uitwisseling met 'andere' moderniteiten te ondersteunen. Geys werkte vooral vanuit zijn eigen regio, de Kempen en Balen, en had een eigenzinnige aanpak die afweek van de heersende trends. Zo richtte hij de 'Cultuurcentrale' op, die op verzoek schilderijen leverde en de standaard ideeën over populaire kunst uitdaagde. Daarnaast kende hij internationaal waardering, met uitnodigingen aan de mondiale Biënnales van São Paulo en Venetië, documenta 11 of Skulpturprojekte Münster 97.

Geys trotseerde tradities, deconstrueerde taal en was een voorvechter van open culturele uitwisseling, waarmee hij in veel opzichten een echte pionier werd.

Dirk Snauwaert woont en werkt in Brussel. Hij is stichtend directeur van WIELS. In 2009-10 cureerde hij de presentatie van Jef Geys voor het Belgisch paviljoen voor de 53^e Biënnale van Venetië. Vóór WIELS was Snauwaert co-directeur van het Institut d'Art Contemporain Villeurbanne/Rhône-Alpes in Frankrijk, waar hij verantwoordelijk was voor het tentoonstellingsprogramma en voor de ontwikkeling van de collectie van FRAC Rhône-Alpes. Van 1996 tot 2001 was hij directeur van de Kunstverein München en van 1989 tot 1995 was hij verantwoordelijk voor het hedendaagse kunstprogramma van de Société des Expositions van het Paleis voor Schone Kunsten (nu Bozar) in Brussel. In WIELS heeft hij solotentoonstellingen samengesteld met Anne Mie Van Kerckhoven, Bruno Serralongue, Luc Tuymans, Andro Wekua, Francis Alÿs, David Claerbout, Sven Augustijnen, Rosemarie Trockel, Joëlle Tuerlinkx, Walter Swennen, Jef Geys en Monir Farmanfarman, Ana Torfs, Edith Dekyndt, Evelyne Axell, Rossella Biscotti, Akram Zaatari, Duncan Campbell, Stan Douglas, Marcel Broodthaers, Wolfgang Tillmans en R. H. Quaytman (in co-curatie met Devrim Bayar); en de groepstentoonstellingen *Expats-Clandestines* (2007); *Rehabilitation* (2010), *Residue* (co Agata Jastrzabek); *Atopolis* voor Mons Capitale Culturelle 2015 (co-gecurateerd met Charlotte Friling); de jubileumtentoonstelling *Het afwezige museum* (2017), met werk van zo'n 45 kunstenaars, *Unexchangeable* (2018), met kunstwerken uit Belgische privécollecties; *Convex Concave*, Tank Museum Shanghai 2019; en *Risquons Tout* (2020), in samenwerking met Zoë Gray, Helena Kritis en Sofia Dati.

Charlotte Friling werkt sinds 2013 in WIELS na studies kunstgeschiedenis en kunstkritiek aan Central Saint Martins in Londen, de Universiteit van Oxford en Columbia University in New York. Ze coördineerde een aantal publicaties, werkte als assistent-curatrice aan de tentoonstellingen van Franz Erhard Walther en Mark Leckey, en als co-curatrice aan de groepstentoonstellingen *Atopolis* (2015), *Het afwezige museum* (2017) en *Convex / Concave* (TANK, Shanghai, 2019). Ze was co-curatrice van de tentoonstelling en co-redactrice van de *publicatie Industrial poems, Open Letters*, gericht op de plastic platen van Marcel Broodthaers (WIELS, 2021 & MASI Lugano, 2022).

EVENEMENTEN

Nocturnes met rondleidingen (NL/FR/EN)

Elke 1^e woensdag van de maand, 11:00-21:00

Publieke opening

Donderdag, 1 februari, 18:00

Family Funday (FR/NL)

Elke eerste en derde zondag van de maand neemt een WIELS-gids kinderen en hun ouders samen mee door de tentoonstellingen.

Voor kinderen tussen 2 en 12 jaar oud.

Meer evenementen & info op WIELS.ORG

PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR PERS

Persconferentie: woensdag 31 januari, 11:00

Open van dinsdag tot zondag van 11:00 tot 18:00
en elke 1^e woensdag van de maand tot 21:00

Perscontact voor interview- en beeldaanvragen:

Fran Bombeke, Fran@wiels.org, +32 (0) 494 907 166

Beelden + credits:

Download in deze [link](#) het persbericht en beelden

WIELS

Als een van de toonaangevende instellingen voor hedendaagse kunst in Europa presenteert WIELS tijdelijke tentoonstellingen van nationale en internationale kunstenaars, zowel opkomende als meer gevestigde kunstenaars. WIELS is een plek voor creatie en dialoog, waar kunst en architectuur de basis vormen voor een discussie over actuele gebeurtenissen en kwesties, niet alleen via het tentoonstellingsprogramma maar ook door het organiseren van aanvullende activiteiten.

Van Volxemlaan 354
1190 Brussel
www.wiels.org